energiavirasto
energimyndigheten

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.		Asiakirjan päivämäärä on:	16.11.2022
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.		Dokumentet är daterat:	16.11.2022
This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.		The document is dated:	16.11.2022

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name:	Pekka Ripatti
Pvm / Datum / Date:	16.11.2022

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name:	Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date:	16.11.2022

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) The signed document follows on the next page >

2515/000100/2022
2514/000100/2022

Eduskunta
Talousvaliokunta

Lausuntopyyntö 10.11.2022

Kansalaisaloite KAA 7/2021 vp Turve on luokiteltava uusiutuvaksi luonnonvaraksi
Kansalaisaloite KAA 2/2021 vp Lakialoite turpeen energiakäytön lopettamiseksi

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt 10.11.2022 sähköpostilla Energiavirastolta lausuntoa kokoukseensa 18.11.2022, jossa käsitellään kahta kansalaisaloitetta (a) turpeen luokittelua uusiutuvaksi luonnonvaraksi ja (b) lakialoitetta turpeen energiakäytön lopettamiseksi. Energiavirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa seuraavaa:

Turve luonnonvarana ja sen synnyttämät päästöt

Turve on luonnollisen ja osittaisen hajoamisen kautta syntynyttä maa-aineista. Turvetta syntyy, kun soiden pintakerroksessa kasvavat sammaleet ja muut suokasvit hajoavat ja kerrostuvat suon pintaan. Soiden korkea vedenpinnan taso synnyttää hapettomat olot ja hidastaa turpeen luontaista hajoamista, ja siksi turvetta kertyy soiden pintakerroksiin vuosien saatossa lisää. Turvetta syntyy luonnontilaisilla soilla noin millimetrin vuosivauhtia.

Voidaankin sanoa, että turve on hitaasti uusiutuva luonnonvara, joka ei ole ehtyvä luonnonvara, jos sitä ei käytetä enempää kuin sitä syntyy. Kun tarkastellaan päästöjä, synnyttää turpeen polttaminen ominaispäästöjä kuitenkin enemmän kuin esimerkiksi kivihiilen polttaminen. EU:n määritelmien mukaisesti turve on luokiteltu ei-uusiutuvaksi luonnonvaraksi.

Turpeen käyttö ja ohjauskeinot

Turpeen käyttö energiantuotannossa on viime vuosina vähentynyt ja seurannut päästöoikeuden hinnan kehitystä. Esimerkiksi vuonna 2019 turvetta käytettiin energian tuotannossa 15 736 gigawattituntia, jolloin päästöoikeuden hinta oli keskimäärin vajaat 25 euroa hiilidioksiditonnia kohden. Kaksi vuotta myöhemmin, vuonna 2021 turvetta käytettiin 10 353 gigawattituntia, jolloin päästöoikeuden hinta oli keskimäärin noin 53 euroa hiilidioksiditonnia kohden. Päästöoikeusmaksujen lisäksi turpeen käyttöä energiatuotannossa ohjataan myös verotuksella, jonka verotueksi (alennettu verokanta) on ensi vuonna arvioitu yli 100 miljoonaa euroa, kun turpeen energiakäytön valmistevero on 5,7 euroa megawattituntia kohden.

Energiavirasto
Energimyndigheten
Lintulahdenkuja 4
FI-00530 Helsinki
Puhelin 029 505 0000
Fax 09 622 1911
S-posti kirjaamo@energiavirasto.fi
Internet www.energiavirasto.fi

Energiaviraston näkemys

Energiavirasto ei kannata kumpaakaan kansalaisaloitetta. Turpeen kansallisella luokittelulla uusiutuvaksi energiaksi ei olisi käytännön merkitystä, koska EU:n luokittelussa turvetta ei kuitenkaan luokitella uusiutuvaksi. Lisäksi kansallinen ja EU:n luokittelusta poikkeava määrittely synnyttäisi tarpeettomasti ylimääräisen, erilaisen ja työlään luokittelun.

Turpeen käyttöön voidaan tehokkaimmin vaikuttaa taloudellisilla ohjauskeinoilla. Jos tavoitteena on vähentää turpeen käyttöä energiantuotannossa, kannattaa Energiavirasto ennustettavan EU:n päästökauppajärjestelmän periaatteiden tukemista. Lisäksi turpeen energiakäyttöön voidaan vaikuttaa säätämällä sen verotasoa kansallisilla päätöksillä. Ohjauskeinona kiellot eivät ole taloudellisesti tehokkaita (korkeat rajakustannukset) ja parhaiten ne ovatkin sovellettavissa silloin, kun jokin toimenpide uhkaa ihmisten terveyttä tai turvallisuutta tai aiheuttaa ympäristön tilalle vakavan riskin.